

Casa d'attempai e da tgira

RAPPORT ANNUAL 2018

Cuntegn

	pagina
1. RAPPORT DIL PRESIDENT DALLA CUMISSIUN CASA S. MARTIN	3
Daniel Tuor	
2. RAPPORT DIL MEINACASA	4
Entrada	4
Karolina Isler-Beer: Gratulaziun per il 100-avel natalezi	5
«Tgìrar la tgira» Cuntrasts RTR	5
Cooperaziun treis casas	6
Cundrez fotovoltaic	6
Audit extern da recertificaziun, ISO 9001:2015	7
Persunal	8
Purschidas, visetas ed eveniments	10
Nossas defunctas e nos defuncts	12
Special	12
3. ORD LA CASA	13
La menadra dalla tgira, Renata Michel, rapporta ord siu sectur	13
Renato Della Valle dat in sguard ord siu mintgadi sco menader tecnic (pedel)	15
4. ORGANISAZIUN E STRUCTURA	17
5. FINANZAS	18
Quen da menaschi	18
Rapport dalla cumissiu da gestiun	21
6. CUMIAU	22
Sur Tarcisi Venzin – varga 14 onns spiritual dalla Casa s. Martin	
7. BEINVEGNI	22
Daniel Tuor niev president dalla cumissiu casa dalla Casa s. Martin	
Sur dr. Tomasz Piotr Drwal niev spiritual dalla Casa s. Martin	
8. ENGRAZIAMENT	23

1. Rapport dil president dalla cumissiun Casa s. Martin

Preziada lectura, preziau lectur

L'entschatta 2018 han delegadas e delegai dalla Casa s. Martin elegiu mei sco president dalla casa. In uffeci che jeu hai surpriu cun respect, denton era cun plascher. Jeu erel segirs da surprendre in uffeci d'ina instituziun menada fetg bein, seigi quei dalla vart operativa sco era strategica. Da cheu anora less era jeu engraziar a miu antecessur Mathias Bundi per siu grond engaschi duront buca meins che 24 onns en favur dalla Casa s. Martin.

Il menaschi dalla casa ei per mei buca diltut zagei niev. Duront miu temps sco president communal da Trun sun jeu gia staus commember dalla cumissiun casa. La Casa s. Martin ei adina stada in'instituziun da gronda muntada per las vischnauncas da Breil, Sumvitg e Trun, pia dallas vischnauncas purtadras dalla casa. Cun ina summa da pagas da bien 3.3 milliuns francs repartiu sin 52 plazzas cumpleinas ni 75 persunas en survetsch per la casa, ei era la muntada economica dalla casa remarcabla.

Ils 14 da settember ha la Casa s. Martin retschert il niev certificat da qualitat tenor ISO 9001:2015. Quel ei valeivels tochen ils 06-10-2021. La gratulaziun va cheu en emprema lingia a nies persunal. Il project «Organisaziun dil provediment staziunari dalla tgira en Surselva» ha fatschentau la cumissiun casa en pliras sedutas. Las midadas e novas pretensiuns vegnan a fatschentar nus era il proxim temps. Ei drova dabia flexibilitad da tuts involvai en il sector da sanadad. In element fundamental duei denton restar el center da nossas stentas, numnadamein il beinstar da nossas attempadas ed attempai.

Nossa casa astga mirar anavos sin in bien onn da gestiun. Cun ina occupaziun da prest 98% astgein nus esser fetg cuntents. Las cefras en detagl suondan pli tard en quei rapport.

INGRAZIAMENT

Engraziar vi jeu primarmein a nies persunal. El presta in engaschi cumplein pil bien da nossas cussadentas e nos cussadents. La collaboraziun cun la direcziun, il meinacasa Donat Nay ed il responsabel per las finanzas Alois Tomaschett, cun mes collegas dalla cumissiun casa Erica Cavegn-Pfister, Armin Candinas, Clau Schlosser e Dumeni Tomaschett ei adina constructiva e collegiala. A tuts ch'ei s'engaschai per la casa in engraziel fetg.

Daniel Tuor

2. Rapport dil meinacasa

Preziadas lecturas, preziai lecturs

Con spert ch'in onn da gestiun ei puspei stulius fetsch jeu persenn cu jeu prendel peda, ni stoi prender peda, da reflectar davart il succediu duront igl onn vargau ella Casa s. Martin. Quei ei indispensabel sch'ins vul redeger il rapport annual che presenta silsunter fatgs e cefras digl onn passau, pia ils fatgs dirs, palpabels e quintabels. Ils auters facturs, ils loms, las historias e schabetgs dil mintgadi, ils ezs quantan savens pli pauc e van cun quei tonpli en emblidanza. Per quei suandond in pèr patratgs ord quella vesta dil meinacasa dalla Casa s. Martin.

Esser presents en casa ei fetg da nez! Di per di sesanfla numnadamein ina massa glieud en casa. Cussadents, conluvreras, confamiliars, mistergners, furniturs, cumiss e visitaders. Pia bia glieud sin pign spazzi cun differentas spetgas, differentes basegns e quitaus. Aschia succeda savens nunprevediu che fiera tes plans da lavur sil tgau, per quei che ti eis dumandaus el mument. Impurtont ei tedlar, cussegliar e mediar sch'ei drova. Era menar conluvreras e conluvrers ei lavur pretensiusa che pretenda decisuns che secumportan buca adina cun tut ils giavischs exprimi. En tuttacass ei savens tia reacziun empatica dumandada.

Duront in onn dat ei biars muments da legria e d'engrazievladad, interessantas entupadas cun buns discuors. Naturalmein mauncan era buca las varts umbrivaunas nua che quitaus, malengasis e larmas ein dominantas. Era il prender cumiau auda tier la roda digl onn. Prender cumiau da carstgauns ch'ins enconuscheva gia daditg ni ch'ins ha pèr empriu d'enconuscher pli dacuort e serra el cor.

Mintga di sepresenta pia auters e pretenda aviartadad e flexibladad. Mo quei va tgunsch e fa plascher sch'ins survescha bugen al con-carstgaun ed ha bugen el.

Donat Nay

KAROLINA ISLER-BEER: GRATULAZIUN PER IL 100-AVEL NATALEZI

Il 13 d'avrel 2018 ha nossa senora Karolina Isler-Beer da Danis-Tavanasa, saviu festivar en stupenta cundiziun siu 100-avel anniversari. Nus giavischein alla giubilara vinavon buna sanadad ed in emperneivel temps en Casa s. Martin. Karolina era gl'onn vargau sper Maria Riedi-Monn la secunda cussadenta sur 100 onns ella Casa s. Martin. Lezza ei morta cuort avon siu 101-avel onn ils 9 d'uost 2018.

La giubilara Karolina Isler cun Clau Schlosser, president communal da Breil

«TGIRAR LA TGIRA» CUNTRASTS RTR

Il matg vargau ha Bertilla Giossi realisau en Casa s. Martin per l'emissiun «Cuntrasts» da RTR ina reportascha che tracta la tematica dalla munconza da persunal en la tgira da malsauns ed attempai, quei cun la constataziun che senza dunnas mondi insumma nuot sin quei camp. Finfatg munta la munconza da persunal qualificau ina gronda sfida per nossas casas d'attempai e da tgira. Ina pusseivla mesira da mitigar quei problem ei d'intensivar la purschida da scolaziuns internas (mira cooperaziun treis casas, scolaziun interna da tgirunzas diplomadas) Dil reminent anfleis il film menziunau en nossa pagina d'internet sut la rubrica «sur da nus/ actualitad».

Scena ord il film «Tgitar la tgira»

COOPERAZIUN TREIS CASAS

Las treis casas da tgira, da casa val lumnezia a Vella, Casa s. Martin a Trun e la PUNTREIS Center da sanadad a Mustér han danovamein intensivau lur camps da cooperaziun igl onn 2018.

Oravontut el sector da scolaziuns communablas han ins saviu approfondar la collaboraziun. Plinavon ha per l'emprema ga giu liug en Casa s. Martin in audit intern ch'ei vegnius menaus atras dils meinacasas da nossas duas casas cooperontas. Quels audits interns vicendeivels dueien vegnir intensivai pil 2019.

Il meins da mars han las empremas studentas da nossas casas entschiet cun la scolaziun interna sco tgirunzas diplomadas. Quella scolaziun cuoza treis onns e succeda en collaboraziun cun il spital regiunal Surselva. Il 2018 ei era seresultau ch'ins sa cuntinuar 2019 cun in ulteriur ciclus da quella scolaziun.

da casa
val lumnezia

CUNDREZ FOTOVOLTAIC

Sin tetg dil tract vegl sur las habitaziuns ella quart'alzada ei in cundrez fotovoltaic vegnius installaus e mess en funcziun igl october 2018. El duess producir annualmein energia electrica ell'altezia da 32'500 kwh. La Casa s. Martin ha affitau il cundrez dalla «rhienergie ag Tamins» e retila gratuitamein l'energia ch'igl implont producescha. Suenter 15 onns croda gl'implont en possess dalla Casa s. Martin.

Impressiun durant la montascha

AUDIT EXTERN DA RECERTIFICAZIUN, ISO 9001:2015

Il 2 e 3 da fenadur 2018 ha giu liug en Casa s. Martin igl audit da recertificaziun per contonscher las pretensiuns dalla norma dad ISO 9001:2015. Cun plascher havein nus retschert da «Swiss Safety Center AG» il 14 da settember 2018 il niev certificat. Quel vala per ils secturs dalla tgira ed accumpignament, l'economia cun survetsch da schubergiar, l'administraziun dallas cussadentas e dils cussadents, la linscheria e gastronomia, il survetsch tecnic sco era l'administraziun ed il survetsch dil persunal. Il certificat vala entochen il 6 d'october 2021. Cordial engraziament a tut il perunal per siu grond e professional engaschi che ha possibilitau a nus da contonscher las pretensiuns dalla norma dad ISO 9001:2015.

Cader e president dalla casa presentan il niev certificat

PERSUNAL

Giubileums da lavur

Liberata Pitaro

Liberata Pitaro, collaboratura ell'economia, sa mirar anavos sin 20 onns engaschi tier la Casa s. Martin

Sis damondas alla giubilara Liberata Pitaro

Tgei munta quei ault giubileum da lavur per Tei? Quei giubileum ei per mei fetg impurtonts. Jeu vess mai quintau da star aschi ditg. Gl'emprem vai schizun tertgau che stetti mo in meins. Tut era enzaco jester e niev. Mo lu vai survegiu tschaffen e schegie che vess era anflau enzanua auter lavur ei la damonda da midar buca setschentada.

Tgei ei stau Tiu motiv principal da restar aschiditg fidaa a Tiu patrun?

Il motiv principal ei che sesentel bein en Casa s. Martin. Jeu sun fetg cuntenta cheu. Sin la secunda alzada vai era super. Gl'ei sco dad esser en ina famiglia. Era cun las cussadentas ed ils cussadents vai ina buna relaziun. Ei ha schizun dau da quellas cussadentas che vevan interess co ei mondi cun mia mumma ell'Italia ed ellas devan ina bunamana per cumprar per ella enzatgei.

Seregordas Ti da muments ni temps specials durant Tiu engaschi?

Adina puspei ha ei dau en casa cass pli leghers denton era eveniments pli trests. Gest igl onn vargau vai rut in scadiola caffè da pausa. Quei l'emprema ga suenter 20 onns e gest cul meina-casa fageva era pausa!

Tgei fas Ti il pli bugen, il pli nuidis

Jeu fetschel bugen tut la lavur. Il meglier plai a mi cu tut ei schuber e tarlischa.

Tgei ei semidau el decuors dils onns enteifer Tia lavur?

Igl ei semidau dabia. Orvontut il sistem da schubergiar ei auters. Specialmein il carr da schubergiar ha purtau migliur. Ins sto per exempel buc struclar tontas lumpas e donnegiar aschia ils mauns.

Tgei giavischas Ti all'instituziun Casa s. Martin pil futur?

Ch'ei setti vinavon aschia sco gl'ei.

Vittoria de Giorgio

Vittoria de Giorgio, collaboratura ell'economia, ei 15 onns fideivla a nossa casa.

Luise Franz

Luise Franz, tgirunza diplomada el survetsch da notg, ha saviu festivar il giubileum da 10 onns. Ella ha terminau il settember sia lavur en Casa s. Martin per serender en sia bein-meritada pensun.

Nus admettein allas giubilaras in grond engraziament per il liung engaschi durant tut quels onns e selegrein da cuntinuar cun Liberata e Vittoria la buna ed amicabile collaboraziun.

Scolaziun da persunal

Lisa Caduff han terminau cun bien success la scolaziun da tgirunza specialisada da sanadad (FaGe). Ella ei entrada en Casa s. Martin igl onn 2014 sco assistenta da tgira ed ha aschia saviu absolver sia scolaziun tenor proceder da qualificaziun enteifer dus onns. Nossa cordiala gratulaziun! Nus vein grond plascher che Lisa Caduff stat vinavon fideivla a nossa casa.

Lisa Caduff

Sarah Schmed

Noss'emprendista *Sarah Schmed* ha serrau giu siu emprendissadi da treis onns sco tgirunza specialisada da sanadad (FaGe) cun bien success. Ella cuntinuescha sia carriera professiunala a Mustér el center da sanadad PUNTREIS. Nus gratulein a Sarah cordialmein e giavischein ad ella tut bien en sia nova piazza.

Claudia Hendry

Paulina Caviezel

Renata Michel

Claudia Hendry (menadra da partiziun) e *Paulina Caviezel* (tgirunza FA SRK) han serrau giu la scolaziun en la tgira da liung cuoz cul certificat. Cordaiala gratulaziun e bien engraziament per lur grond engaschi per la Casa s. Martin.

La menadra dalla tgira *Renata Michel* ha terminau cun success la scolaziun «Savida dil fatg gerontologia per persunal diplomau.» Era ad ella gratulein nus da cor e giavischein bia satisfaziun en sia pretensiusa incarica.

PURSCHIDAS, VISETAS ED EVENIMENTS

El maletg empalont dalla Casa s. Martin ei remarcau denter auter: «La Casa s. Martin ei in menaschi aviert ed integraus ella regiun. Instituziuns culturalas e socialas, sco era tuts ils auters ein adina cordialmein beinvegni en nossa casa.» En quei senn ein multifaras e stedias visetas bein-

vegnidas. Naturalmein astgan la festivaziun dallas Quaterfiastas e dils usists calendarics buca muncar. Ulteriuramein vegnan sper las purschidas regularas era eveniments pli spontans apprezzai da cussadentas e cussadents. Suandontamein in pign schatg dil succediu egl onn passau.

Buania

La viseta dils treis sogns Retgs fa adina grond plascher a nossas cussadentas e nos cussadents. Quei bi usit regorda in e scadin da bialas reminiscenzas ord l'affonza.

Mardis-tscheiver

Gl'ei usit che la musica da tscheiver «Las Lieurs da Trun» vegn il mardis-tscheiver avon Casa s. Martin per dar in pign concert. Cussadentas e cussadentas, mo era il persunal selegnan d'udir ils suns e tuns da tscheiver.

Excursiun da stad

L'excursiun da stad a Plaun Petschen ei stada in success cumplein. Tgei dat ei pli bi che da guder la fina bialaura cun ina buna grillada en legra cumpignia ?

Viseta dall'uniun da Giuseps, Trun

L'uniun da Giuseps, Trun, ha salvau per la festivaziun da Sogn Giusep 2018 sia radunonza generala en Casa s. Martin. Silsuenter ha la casa surviu allas presentas ed als presents in past da fiasta. Cun quella caschun ha l'uniun finanziau ina gronda part dil project per la formaziun d'ina rabatta (era) all'entrada dalla Casa s. Martin. Nus engraziein cordialmein per la generusa summa da sponsuradi.

Exposiziun d'art en Casa s. Martin

Nies cussadent-artist Placi Albin ha saviu realisar en casa cun agid da nossas activadras Christina Bearth e Rosita Valaula in'interessanta e multifara exposiziun cun maletgs, entagls e sculpturas digl artist da Breil. Schizun la Quotidiana ha rapportau dalla vernisascha.

Nies artist durant la vernisascha.

Sontgaclau viseta la Casa s. Martin

Tut spetga vess sin Sontgaclau. Tgi e tgei sa el ludar e nua dat ei caussas d'admonir? En tutta-cass gaudan la finala tuts las nuschs, biziultas e biscuits!

Foto: Lotar Tomaschett

NOSSAS DEFUNCTAS E NOS DEFUNCTS

09-02-2018	Guido Cathomas	13-09-2018	Clementina Cathomen-Vincenz
03-03-2018	Frena Tuor-Carigiet	01-10-2018	Elsbeth Veraguth-Janki
18-03-2018	Brida Bearth-Fryberg	07-10-2018	Nina Janka-Decurtins
18-04-2018	Franz Hitz	23-10-2018	Arnold Cadonau-Pfister
04-05-2018	Catrina Friberg	08-11-2018	Gion Battesta Monn-Berther
24-05-2018	Lorenz Dietrich-Stutz	15-11-2018	Felix Bundi-Lutz
09-08-2018	Maria Riedi-Monn	22-11-2018	Tresa Wolf-Cavigelli
10-08-2018	Lorenz Demont	08-12-2018	Franz Friberg

Nossas caras defunctas e nos cars defuncts ruaussien en paisch.

Il meinacasa beneventa il cusseglier guvernativ

SPECIAL

Grond palscher ha la viseta occasiunala dil cau dil departament da giustia, sigertad e sanadad, dr. Christian Rathgeb fatg. Signur Rathgeb ha laschau mussar la casa ed enteifer in discuors informativ cul meinacasa ha ins saviu delucidar ils fatgs ch'ein positivs, denton era tals che caschunan quitaus als responsabels dalla casa.

3. Ord la casa

LA MENADRA DALLA TGIRA, RENATA MICHEL, RAPPORTA ORD SIU SECTUR

Dapi il matg 2016 astgel jeu esser menadra dalla tgira ella Casa s. Martin. Quei ei ina fetg interessanta ed engrazieivla incarica.

Nossa casa dat dimora a 60 cussadentas e cussadents cun differents nivels da tgira. Ina gronda sfida per il persunal da tgira ei da porscher ad in e scadin ina tgira adequata cun utilisaziun dallas resursas dallas cussadentas e dils cussadents. Els dueien sesentir bein ed era haver la pusseivladad da mantener lur autonomia aschi lunsch sco pusseivel. Sco els giavischan ni la sanadad lubescha san els era prender part a differents activaziuns en ni era ordeifer la casa.

Medemamein vegn purschii mintgadi sin las partiziuns enzatgei per far semegliar cuort. Las biarars e bialas combras singulas possibilteschans als cussadents da posseder ina sfera privata. Els astgan era drizzar en la combrasuenter giavisch cun atgnas mobillas e maletgs, aschia ch'ei sesentien in tec pli da casa.

Nus havein buca explicitamein ina partiziun da demenza. Talas cussadentas e cussadents ein integrai bein cun ils auters. Aschia dat ei ina atmosfera cordiala e familiara.

Nies menaschi funcziunescha mintgadi 24 uras e quei pretenda ina buna ed efficienta planisaziun che correspunda allas normas dil cantun e naturalmein era al pensum da tgira ch'ei fetg individuals.

Per far ina buna planisaziun gioga il persunal ina gronda rolla. Nus essan visai sin bien ed era qualificau persunal, il qual ei buca adina aschi sempel dad anflar e da pladir. Perquei eis ei era impurtont da tgirar bein il persunal.

Jeu hai terminau mieu emprendissadi da tgirunza igl onn 1997. Vid la tgira fundamentala ha ei buca dau dapi lu grondas midadas. Il persunal da tgira mira da mantener las resursas da nos cussadents aschi bein sco pusseivel e tgira els cun bia cor e plascher. In surir sin ina fatscha ni in «engraziel» muntan per il persunal da tgira ina gronda cuntentientscha e dattan perdetga che nossa lavur vegn schazegiada.

Tgei ch'ei midau fetg ils davon onns ein las lavurs administrativas. Ei dat pli e pli bia pupi e documents che ston vegnir emplenì e visai ora. Las pretensiuns dil cantun vegnan adina pli e pli grondas e pretendan ina cuntinuada migliur dalla qualitat. Aschia crescha la lavur da scriver, evaluar e semigliurar, ina part che drova bia temps e mintgaton era empau curascha e pazienza.

Ina gronda part da mia lavur passentel jeu en biro vid planisar ni aschuntar formulars, far empustaziuns, prender part a sedutas, ademplir normas dil cantun ni era cun differents discuors da persunal ni confamiliars. En tuttacass eis ei mai lungurus!

Foto: Lotar Tomaschett

Sper mia incarica da menadra da tgira sun era responsabla per las solaras e solaras che fan tier nus igl emprendissadi da tgirunz/a (FaGe). Dapi igl onn 2018 dat ei era tier nus la pussevialadad da far, suenter igl emprendissadi da FaGe, igl emprendissadi da tgirunza diplomada (HF) e quei accumpignont alla clamada. Per mei ei quei enzatgei fetg impurtont, perquei che quellas persunas stattan suenter la scolaziun fideivlas a nossa casa e segireschan empau nies futur.

Il collaborar ni era accumpignar solaras ei per mei fetg impurtont. Aschia piardel jeu buca la

relaziun tier la pratica. Senza saver co ei vegn luvrau vid il letg sai era buca sustener il persunal da tgira ed evaluar la qualitat.

Per mei ei mia lavur fetg varionta ed era interessanta. Ualti mintgadi vegnel jeu cunfruntada cun ina u l'autra sfida che spetga da vegnir sligiada.

Malgrad tut la lavur eis ei per mei impurtont che la cussadenta ed il cussadent stetti el center e vegni tgraus cun bia cor e cun buna qualitat.

Renata Michel

RENATO DELLA VALLE DAT IN SGUARD ORD SIU MINTGADI SCO MENDER TECNIC (PEDEL)

Per entscheiver vi jeu cuortamein explicar tgei ch'ei stada mia motivaziun da s'annunziar per la piazza da pedel.

Suenter in emprendissadi da miradur e nov onns lavur sin quei mistregn sun jeu staus engaschaus 23 onns tier la firma Tarcisi Maissen SA a Trun sco tschentapegnas. Quei ei stau ina biala lavur che pretendeva denton dabia forzas corporalas. Cun la vegliadetgna entscheiva ins pli e pli a sentir ch'ei dola empau dapertut. Aschia ei quei stau per mei ina schanza unica ed era ina nova sfida da s'annunziar per la piazza da pedel dalla Casa s. Martin. Naturalmein hai jeu giu grond plascher cura che jeu sun la finala vegnius pladius.

Oz suenter quater onns d'engaschi sai jeu constatar che jeu sun vegnius prius si bein da mias conlvreras e da mes conlvrers sco era da nossas caras cussadentas e da nos cars cussadents ed jeu sesentel fetg bein en mia funcziun da pedel.

Ils pensums d'in pedel ein naturalmein fetg multifars. Ins sto esser in schinumnu «allrounder» ni generalist sco ins di. Pia in che sto saver far empau diltut, seigi quei lavurs e reparaturas vid ils indrezs tecnicos, lavurs da scrinari, da miradur, da mecanist, da pictur, da hortulan ed aunc biaras autras caussas. Plinavon hai jeu da siglir en e da segidar empau dapertut, leu nua ch'ei maunca ni fa basegns. Quella lavur da generalist plai a mi fetg bein. Era perquei ch'igl ei buca da far igl entir di il medem ed jeu hai dasperas aunc peda da planisar mia lavur empau sco jeu vi.

Ina dallas incumbensas impurtontas da mia lavur ei segiramein quella da garantir la segirtad en casa, cunzun la segirtad encunter il fiug. Quei ei cumbinau cun far la controlla dils stabiliments ed indrezs corrispundents, oravontut las controllas dil scaldament, dalla ventilaziun e dils ascensurs.

Ina lavur che plai a mi fetg bein ei da segidar cun nossas cussadentas e nos cussadents, seigi quei cun far transports cun nies bus tiels miedis da casa ni el spital. Plinavon far pintgas reparaturas vid lur mieds d'agid, sco sutgas da rodas ni ellas stanzas. Fetg schazegiadas ed engrazieivlas ein las excursiuns che nus fagein cun nossas persunas attempadas. Leu vai jeu da s'engaschar sco manischunz e gidonter.

Mia lavur da pedel ei naturalmein fetg dependenta dallas stagiuns. La primavera, stad ed atun dat ei dabia lavurs el contuorn dalla Casa s. Martin, quei vid pastget, plontas, flurs e caglias. Gl'unviern seconcentrescha la lavur oravontut sil better ora neiv (sch'ei dat tonta sco igl onn vargau) e da tener liber da neiv e glatsch ils access tier la Casa s. Martin.

Schegie ch'il temps da lavur ei pli u meins ualti regulars dat ei tuttina entginas excepziuns.

Quei naturalmein duront igl unviern cura ch'ei neiva la notg ni la fin dalla jamna, ni sch'ei dat disturbis dalla tecnica, per exempel sch'igl alarm da fug va, ni sch'ei dat problems cun ils ascensurs. Aschia sto il pedel mintgaton era esser sin pichet e contonschibels ordeifer il temps da lavur.

Jeu astgel constatar che jeu hai en mia lavur da pedel grond sustegn dils differentes teams; dalla cuschina, dall'economia, dalla tgira e dil meina-casa. La collaboraziun succeda sin ina basa fetg curtesevla ed amicabla. Perquei a tuttas e tuts in cordial engraziament.

Renato Della Valle

Luvratori dil menader tecnic

Foto: Lotar Tomaschett

4. Organisaziun e structura

Foto: Lotar Tomaschett

Corporaziun

Casa da tgira Sutsassiala

- Armin Candinas, Rabius, president
- Clau Schlosser, Dardin, vicepresidente
- Denise Degonda, Cumpadials
- Robert Candinas, Rabius
- Yvonne Monn-Monn, Sumvitg
- *Maja Deplazes-Kurz, Surrein, suppleanta*

- Roman Cathomas, Breil
- Ludovic Desax, Dardin
- Sievi Sgier, Andiaist
- *Pius Monn, Danis-Tavanasa, suppleant*

- Mario Lechmann, Trun
- Bruno Pfister, Schlans
- Dr. Martin Tomaschett, Trun
- Dumeni Tomaschett, Trun
- *Beat Pfister, Schlans, suppleant*

Fundaziun Casa s. Martin

- Daniel Tuor, president
- Gabriela Tomaschett-Berther, vicepresidente
- Erica Cavegn-Pfister, actudara
- Adrian Defuns
- Sur dr. Tomasz Piotr Drwal

- Rafael Guldemann
- Dr. Tarcisi Maissen
- Baseli Tomaschett
- Patricia Trento
- Philippe Vincenz
- Rita Wolf

Cumissiu casa

- Daniel Tuor, Trun, president
- Armin Candinas, Rabius, vicepresidente
- Erica Cavegn-Pfister, Schlans, actudara
- Clau Schlosser, Dardin
- Dumeni Tomaschett, Trun

Cumissiu da gestiun

- Fridolin Cahenzli, Breil / Daria Caduff, Breil
- Manuela Decurtins-Carigiet, Trun
- Fabian Collenberg, Sumvitg

Controlla da quen

- PwC, Cuera

5. Finanzas

QUEN DA MENASCHI

Quen annual

01-01-2018 entochen ils 31-12-2018

Nus havein saviu nudar 21'417 dis da pensiun. Quei ein 100 dis dapli ch'igl onn 2017. L'occupaziun dalla casa schai tier 97.79%.

Puncts marcants dil quen annual 2018 presentai dil menader finanzas Alois Tomaschett

- La gronda posiziun d'expensas ein ils cuosts da persunal. Quella posiziun fa ora rodund 3.969 milliuns ni ca. 67.22% da tut ils cuosts. Ils cuosts da persunal ein carschi per frs. 110'800 encunter igl onn avon. Las pagas ein carschidas per frs. 57'200. Las premias per segiradas socialas ein carschidas per frs. 11'300. Ils ulteriurs cuosts da persunal ein carschi per frs. 41'000. Ils cuosts da scolaiziun ein stai in bionton pli aults ch'igl onn precedent. Quei era muort l'introducziun da novs programs per la contabilitad.
- Ils cuosts per material da tgira ein carschi per frs. 8'200.
- Era ils cuosts da nutriment ein carschi per frs. 6'700. Las entradas per nutriment da persunal ein restadas praticamein tuttina. Las vendas a tiazas persunas contonschan la summa da frs. 13'700. Las entradas dalla cafeteria ein carschidas per frs. 3'500.
- Ils cuosts dil tenercasa ein sesminui per frs. 6'700. Las duas posiziuns principalas en quella sparta ein artechels pil tenercasa (frs. 23'000) e material da schubergiar (frs. 35'300).
- Ils cuosts da manteniment e reparaturas ein carschi per frs. 21'400. Cheu han ils ascensurs caschunau dapli cuosts cun frs. 11'500. Plinavon ei vegniu adattau da niev la part dil curtin encunter la via. Era igl indrez da stgalin d'urgenza dallas combras ei vegnius renovaus (investiziun da frs. 28'000).
- Investau havein en in niev bus, novs programs da contabilitad, in niev servur ed ina manga. Vinavon ei vegniu installau in cundrez foto-voltaic sin tetg casa.
- Nus havein fatg deducziuns da frs. 565'400 vid il baghetg e da frs. 25'600 vid indrezs. Muort remplazzament dil bus havein era giu en quella posiziun deducziuns da frs. 11'100.
- Ils cuosts d'energia ein sesminui per frs. 5'200. L'electricitad ha custau frs. 4'300 dapli ed igl ieli da scaldar frs. 4'300 pli pauc.
- Cuosts da tscheins da capital havein nus pigns.
- Ils cuosts da biro ed administraziun ein sereduci per frs. 6'500. Igl onn precedent sesanflavan

dabia cuosts unics en quella posiziun (niev logo, divers projects pli pigns, 2 controllas da qualitat etc.). Quels ein curdai naven, persuen-ter ein ils cuosts da computer carschi bufatga-mein.

- Tier las taxas havein giu frs. 133'000 dapli entradas. Ei ha dau in'adattaziun tier la taxa da pensiun e la taxa d'assistenza (en tut +1 franc per di). Niev ei la taxa che vegneva incassada per investiziuns e renovaziuns dils

stabiliments integrada en la taxa da pensiun. Cunquei ch'il grad da tgira ei era carschius levamein ha ei era dau tier la tgira dapli entradas.

- Il fondo per investiziuns e renovaziuns ei vegnius alzaus per frs. 535'425.
- Nus havein giu en media 58.68 (2017, 58.4) habitonts. Las minutas da tgira per habitont e di ein sereducidas per 1.53 minutas sin 87.74.

Foto: Lotar Tomaschett

FINANZAS

	QUEN 2018	QUEN 2017
ENTRADAS		
Tgira, pensiun, purschidas als cussadents	5'632'130.10	4'963'829.00
Taxas per investiziuns e ronovaziuns	–	535'300.00
Sligiau fondos	174'958.75	174'958.75
Subvenziun midada scaldament	–	–
Diversas entradas	188'969.95	219'171.25
TOTAL ENTRADAS	5'996'058.80	5'893'259.00
EXPENSAS		
Cuosts da persunal	3'969'852.74	3'859'056.51
Cuosts da tgira	48'785.85	40'524.35
Cuosts da nutriment	278'272.67	271'545.54
Cuosts dil tenercasa	72'381.88	79'121.24
Manteniment e reparaturas	123'996.09	101'348.51
Remessa d'investiziuns	535'425.00	535'300.00
Deducziuns	602'635.80	591'957.55
Energia, aua, dismessa rumians	108'969.65	114'171.30
Tscheins	180.00	30.60
Biro ed administraziun	125'931.78	131'313.62
Zambergiar, activaziun	2'358.40	2'049.20
Segiradas, taxas e divers	35'179.60	35'619.15
Attribuziun a fondos	4'795.00	1'960.00
TOTAL EXPENSAS	5'908'764.46	5'763'997.57
RESULTAT FINAL	87'294.34	129'261.43

Menader finanzas, Alois Tomaschett

Cumissiuun da gestiun
Casa s. Martin

Casa s. Martin
Via Sogn Martin 17
7166 Trun

Trun, avrel 2019

Rapport dalla cumissiuun da gestiun pigl onn 2018

Preziada suprastonza
Preziau meinacasa

La cumissiuun da gestiun ha examinau tenor art. 36 dils statuts dalla corporaziun il menaschi e l'administraziun dalla purtadra.

La revisiun dalla gestiun ei sesplegada igl 1. d'avrel 2019 en casa s. Martin a Trun.
En special ha quella cunteniu ils suandonts detagls:

- examinaziun fundamentala dil quen da menaschi e la repartiziun dils cuosts,
- controlla dils conclus e l'execuziun da quels entras ils differents organs,
- examinaziun da differentas spartas internas dil menaschi.

Ils responsabels dalla casa da tgira ein stai a disposiziun e rispundiu a scadinaz damondas dalla cumissiuun da gestiun competentamein e per cumplesina cuntentientscha. Il biro fiduciar PricewaterhouseCoopers AG (PwC), Cuera, ha examinau sco post da controlla il quen da menaschi e la repartiziun dils cuosts cun la Fundaziun casa s. Martin. Nus visein a quei rapport da revisiun separau.

La cumissiuun da gestiun propona alla radunonza da delegai:

- d'approbar il quen annual 2018 e
 - da render scarica als suprastonts, all'administraziun ed als ulteriurs organs dalla corporaziun
- Ultra da quei engrazia la cumissiuun da gestiun als responsabels, al meinacasa, all'administraziun ed als ulteriurs organs dalla casa s. Martin per lur engaschi e per la buna collaboraziun.

Cordials salids
Cumissiuun da gestiun

Daria Caduff

Manuela Decurtins

Fabian Collenberg

En num dalla casa lein nus prender la caschun d'engraziar cordialmein a Fridolin Cahenzli per siu liung e premurau engaschi sco commember dalla cumissiuun da gestiun. Sco sia successura ei dunna Daria Caduff da Breil vegnida elegida.

6. Cumiau

SUR TARCISI – VARGA 14 ONNS SPIRITUAL DALLA CASA S. MARTIN

Cun la fin da 2018 ha sur Tarcisi Venzin surdau suenter varga 14 onns la pastoraziun dalla Casa s. Martin a sur dr. Tomasz Piotr Drwal. Tenor forzas vegn el a segidar cun sur Tomasz cun celebrar enqual sontga Messa. Nus engraziein a sur Tarcisi da tut cor per siu admirabel survetsch durant 14 onns sco spiritual dalla casa. Plinavon ha era nies premurau organist Luregn Carigiet remess cun la fiasta da Sogn Martin siu uffeci sco organist da nossa casa. Grond Dieus Paghi per siu accompignament musical durant ils davos 14 onns.

7. Beinvegni

DANIEL TUOR NIEV PRESIDENT DALLA CUMISSIUN CASA DALLA CASA S. MARTIN

A caschun dalla seduta dils 16 da mars ha la cumissiuin casa elegiu Daniel Tuor, igl anteriur president communal da Trun sco niev president digl organ strategic dalla Casa s. Martin. El ei daventaus successur da Mathias Bundi, Zignau. Da niev fa era Erica Pfister-Cavegn da Schlans part a quei gremi. Nus giavischein ad els cuntentientscha e plascher en quels impurtonts mandats.

SUR DR. TOMASZ PIOTR DRWAL NIEV SPIRITUAL DALLA CASA S. MARTIN

Entschatta 2019 surpren il plevon da Trun sur dr. Tomasz Piotr Drwal la pastoraziun dalla Casa s. Martin. Nus fagein a sur Tomasz in cordial beinvegni e selegrein sin ina buna collaboraziun.

8. Engraziament

Per finir descha ei d'engraziar a differentas gruppaziuns e persunas per lur grond engaschi en favur dallas Casa s. Martin, mo era pil cuntinuau sustegn. Ina casa da vegls e d'attempai ei in menaschi complex che posseda biaras facetas ch'ei decisivas per in beingartegiar. Perquei eis ei impurtont che tut ils cumpigliai vid quei menaschi s'engaschien cun tgierp ed olma en lur sectur. Ei drova bia per che las rodas dentadas mondien bein in en l'autra. Igl onn passau ei quei puspei stau il cass e persuerter seigi engraziu grondamein:

- A nossas cussadentas e nos cussadents, allas persunas da contact e confamiliars per lur capientscha, beinvulientscha e sustegn
- Alla cumissiun casa, allas commemoras ed als commembers dalla Corporaziun Casa da tgira Sutsassiala e dalla Fundaziun Casa s. Martin per il bien sustegn e la buna collaboraziun
- Al cader operativ per siu grond engaschi e l'emperneivla collaboraziun
- Allas conluvreras ed als conluvrers per gl'engaschi cumplein e cuntinuau
- A nos miedis dr. Martin Tomaschett, dr. Tarcisi Maissen e dr. Patric Maissen, per il bien accumpignament medicinal e per l'emperneivla collaboraziun
- A sur Tarcisi Venzin, per ils survetschs divins e per igl accumpignament da nos cars cussadents malsaus
- Als spirituals gidonters sur Giusep Cathomas e sur Marcel Köhle
- A nies organist Luregn Carigiet per igl accumpignament musical ed al caluster Giuli Cagienard
- Ad Odilo Caduff per recitar il s. Rusari jamnil e per siu survetsch da caluster
- A nos organists gidonters Bistgaun Cathomen ed Armin Caduff
- A gidontras e gidonters voluntaris che segidan nua ch'ei fa basegns, quei tier accumpignaments da cussadents tier terminis ni tier gl'accumpignament en casa
- A representantas e representants da nossas uniuns ed instituziuns culturalas per lur engaschi en favur dalla Casa s. Martin
- Allas classas da scola e scoletta per il cant occasiunal e per il cant dils treis sogns Retgs cun la magistra Rita Tiri ed ils magisters Clau Maissen ed Adrean Caviezel
- Alla cumissiun da gestiun per l'examinaziun dil menaschi e dall'administraziun
- Al biro fiduziar PwC, Cuera, per la revisiun dil quen
- A tut tgi che ha fatg dil bien a nossas cussadentas ed a nos cussadents e che ha susteniu la Casa s. Martin durant gl'onn ora

Trun, primavera 2019

Donat Nay, meinacasa

IMPRESSUM

Ediziun: 200 ex.
Concept e layout: luna:mediadesign GmbH, Trun
Stampat: selva caro druck ag, Flen

